Blogi

Blogi: Kaksikymppinen vaihtoon

Raha ja maksaminen | 25.11.2015 | Essi Tamminen

KIRJOITTAJA

Essi Tamminen

Uusi 20 euron seteli on 5 ja 10 euron setelin jälkeen kolmas uusittu seteli ja ensimmäinen, jonka hologramminauhassa on täysin uusi turvatekijä, kasvokuvaikkuna.

Tästä päivästä 25.11.2015 alkaen saatat saada käsiisi uuden setelin. Uuden setelin, jossa on ikkuna. Ei sentään reikää, vaan ohuella kalvolla päällystetty alue, josta katsoo euroseteleiden tunnushahmo Europa-neito.

Uusi 20 euron seteli on 5 ja 10 euron setelin jälkeen kolmas uusittu seteli ja ensimmäinen, jonka hologramminauhassa on täysin uusi turvatekijä, kasvokuvaikkuna.

Yhteisen eurojärjestelmän sopimuksen mukaan uutta seteliä lasketaan ensimmäisinä kuukausina liikkeelle runsaasti, jotta seteli tulisi nopeasti tutuksi kaikille. Myös Suomessa lasketaan liikkeelle aluksi pääasiallisesti uutta 20 euron seteliä.

Silti voi kestää hetken, ennen kuin jokainen suomalainen on tutustunut uusittuun seteliin. Suomessa 20 euron seteli on automaattirahaa, ja ihmisillä on mahdollisuus saada uusia seteleitä automaateista vähitellen liikkeeseenlaskun jälkeen. Koska Suomen Pankin varastoissa on vielä vanhan sarjan hyväkuntoisia seteleitä jäljellä, lasketaan niitä ensi vuonna liikkeeseen yhtä aikaa uusien seteleiden kanssa. Vähitellen ajan kuluessa vanhat huonokuntoiset 20 euron setelit poistuvat käytöstä. Suomen Pankki tuhoaa vanhat setelit sitä mukaan, kun ne tulevat keskuspankin lajitteluun.

Kierrossa tulee olemaan vielä pitkään samanaikaisesti molempien sarjojen seteleitä, ja kummatkin ovat laillisia maksuvälineitä. Päätöstä siitä, milloin ensimmäisen sarjan setelit lakkaavat olemasta laillisia maksuvälineitä, ei ole tehty. Kun tähän päädytään, ajankohdasta ilmoitetaan hyvissä ajoin. Sen jälkeenkin niitä voi vaihtaa eurojärjestelmän kansallisissa keskuspankeissa uusiin seteleihin

rajoittamattoman ajan.

Setelin ulkoasu julkistettiin helmikuussa 2015. Siitä alkaen eri käteis- ja maksuautomaattien ylläpitäjät ovat voineet testata laitteitaan niin, että ne toimivat myös tällä uudella setelillä. Myös kauppoja on tiedotettu aktiivisesti uudistuksesta. Keräämiemme tietojen mukaan koneiden päivitystilanne on hyvä, vaikka yksittäisiä häiriöitä ei voidakaan sulkea pois.

Uuden 20 euron setelin erottaa vanhasta helposti, vaikka sen ulkoasu pohjautuu vanhaan seteliin. Aihepiirinä säilyy ”Euroopan aikakaudet ja tyylisuunnat”. 20 euron setelissä kuva edustaa gotiikkaa, joka oli vallalla Euroopassa 1200–1500-luvuilla. Muun muassa Turun tuomiokirkko edustaa tätä tyyliä. Setelin ulkoasua on kuitenkin hieman muutettu. Muutoksia on värityksessä, kuvien koossa ja hologrammin foliopäällysteessä.

Tärkein syy seteleiden uudistamiseen on väärentämisen vaikeuttaminen tulevaisuudessa. Turvatekijöitä uudistetaan noin kymmenen vuoden välein vastaiskuna väärentäjien uusiin kykyihin. Eurojärjestelmä kehittää jatkuvasti seteliteknologiaa, sillä eurosetelien turvallisuus on sen vastuulla, ja eurojärjestelmä haluaa varmistaa käytössä olevien seteleiden aitouden. Uusien euroseteleiden käyttöönoton myötä setelit ovat aiempaakin turvallisempia ja luottamus yhteiseen rahaan säilyy.

Uudessa 20 euron setelissä tärkeimpänä näkyvänä uutena turvatekijänä on siis hologramminauhasta löytyvä kasvokuvaikkuna. Kun seteliä katsoo valoa vasten, läpikuultavaan ikkunaan hologrammin yläosaan ilmestyvät Europa-neidon kasvot. Ikkunaa voi katsoa setelin molemmilta puolilta. Uusituista viiden ja kymmenen euron seteleistä tuttuina turvatekijöinä myös uudessa 20 euron setelissä ovat väriä vaihtava hohtavanvihreä arvonumero sekä yleisesti tunnettu turvatekijä vesileima, joka kuvastaa myös Europa-neidon kasvoja.

Yksinkertainen tapa tunnistaa aito seteli on katsoa sitä valoa vasten ikkunan ja vesileiman näkemiseksi, tunnustella setelin pintaa paperin ja kohopainatusten vuoksi sekä kallistella seteliä väriä vaihtavien arvonumeroiden ja hologrammien takia.

Asiasanat

euro, valuutat